

Dr. Afra Uysal

MECELLE'DE HAVALE AKDİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
YAZIM KURALLARI	XV
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
§ 1. HAVALEYE DAİR TEMEL MESELELER	5
I. GENEL OLARAK	5
II. HAVALE KAVRAMI.....	14
III. HAVALENİN MAHİYETİ	21
IV. İSLAM HUKUKUNUN TEMEL KAYNAKLARINDA HAVALE.....	25
V. FARKLI HUKUK SİSTEMLERİNDE KARŞILAŞILAN HAVALE YÖNTEMLERİ.....	30
A. Borç Havalesi (Roma / Fransız Sistemi).....	35
B. Havale İşlemi (Alman, İsviçre / Türk Sistemi)	50
C. Havale Akdi (İslam Hukuku / Mecelle Sistemi)	61
1. Havale Akdine İlişkin Terimler	65
a. Havale.....	65
b. Muhil	68
c. Muhalün Aleyh.....	69
d. Muhalün Leh.....	70
e. Muhalün Bih	71
2. Havale Akdinin Çeşitleri	71
a. Mutlak Havale.....	71
b. Mukayyet Havale.....	74
VI. HAVALENİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE BENZER KURUMLARLA KIYASLANMASI.....	79

A. Borç Havalesinin Hukuki Niteliği.....	80
B. Havale İşleminin Hukuki Niteliği	85
1. Sözleşme Görüşü	88
2. Temsil Yetkisi Görüşü	90
3. Çifte Yetkilendirme Görüşü.....	93
C. Havale Akdinin Hukuki Niteliği	95
1. Klasik Literatüre Göre.....	96
a. Genel Olarak.....	96
b. Naklin Kapsamı Konusunda.....	105
2. Mecelle'ye Göre	109
3. Genel Değerlendirme.....	113
D. Havalenin Kefalet Akdi ile İlişkisi.....	116
E. Havale Akdinin Deyn Satışından Farkı.....	118
F. Deynin Havalesi ve Hakkın Havalesi Farkı.....	119
§2. HAVALA AKDİNİN KURULMASI VE ŞARTLARI	123
I. HAVALA AKDİNİN UNSURLARI.....	124
A. Taraflar	125
B. Karşılıklı İrade Beyanları (İcap-Kabul)	129
1. Muhil, Muhalün Aleyh ve Muhalün Leh Arasında.....	133
2. Muhil ve Muhalün Leh Arasında	135
3. Muhil ve Muhalün Aleyh Arasında	140
4. Muhalün Aleyh ve Muhalün Leh Arasında.....	143
C. Akdin Konusu.....	148
II. İNİKAT ŞARTLARI.....	149
A. Ehliyet	150
B. Akit Meclisi	158
III. SIHHAT ŞARTLARI	161
A. İrade Beyanlarının Sıhhati.....	161
B. Akdin Konusuyla İlgili Şartlar	164
1. Deyn (Borç) Niteliği Taşınması	165

2. Kefaleti Sahih Bir Borç Olması	167
3. Malum Bir Borç Olması.....	168
4. Lazım Bir Borç Olması.....	169
5. Mukayyet Havaleye Konu Olan Borçlara İlişkin Şartlar	170
IV. NEFAZ ŞARTLARI.....	174
A. Ehliyet	175
B. Akit Meclisi	178
C. Muhalün Leh ve Muhalün Aleyhin Havaleyi Kabulü.....	180
V. LÜZUM ŞARTLARI	181
VI. İHTİYARİ ŞARTLAR.....	184
VII. ŞARTLARA RİAYET ETMEMENİN SONUÇLARI	186
A. Butlan	186
B. Fesat.....	188
C. Adem-i Nefaz	190
D. Adem-i Lüzum.....	190
§3. HAVALE AKDİNİN HÜKÜM VE SONUÇLARI	192
I. BORÇ BAKIMINDAN.....	192
II. TARAFLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ BAKIMINDAN	198
A. Muhil ile Muhalün Leh Arasındaki İlişki	198
B. Muhil ile Muhalün Aleyh Arasındaki İlişki.....	203
1. Mutlak Havalede	204
2. Mukayyet Havalede	208
3. Diğer Mezheplere Göre	217
C. Muhalün Aleyh ile Muhalün Leh Arasındaki İlişki.....	219
III. İTİRAZ VE DEF'İLER	222
IV. TEMİNATLAR	226
V. HAVALEDE VADE.....	230
VI. HAVALEDE RÜCU.....	234
VII. HAVALEDE İSPAT	240
§4. HAVALE AKDİNİN SONA ERMESİ	245

I. İFA	245
II. İBRA.....	247
III. TAKAS.....	251
IV. MUHALÜN BİHİN TEKRAR BAŞKASINA HAVALESİ.....	252
V. TARAFLARDAN BİRİNİN ÖLÜMÜ.....	254
VI. ALACAKLI VE BORÇLU SIFATLARININ BİRLEŞMESİ....	257
A. Halefiyet.....	257
B. Muhalün Aleyhin Alacağı İktisap Etmesi.....	259
VII. HAVALENİN İPTALİ.....	260
A. Tevâ.....	260
1. Muhalün Aleyhin Havaleyi İnkâr Etmesi.....	264
2. Muhalün Aleyhin Müflis Olarak Ölmesi.....	265
3. Hayatta İken Muhalün Aleyhin İflasına Karar Verilmesi	268
B. Akdin Feshi	269
1. İkale	270
2. Şart Muhayyerliği.....	271
C. Ödeme İmkansızlığı	271
VIII. BORCUN MUHİLİN ZİMMETİNE DÖNMESİ.....	274
§5. UYGULAMA BAKIMINDAN HAVALE AKDİ	276
I. MECELLE'DE HAVALE AKDİNİN İŞLENİŞİ	276
A. Kitab'ül-Havale'nin Hazırlanışı	280
B. Tartışma Konusu Olan Hükümler.....	281
II. HAVALENİN KIYMETLİ EVRAK HUKUKU VE SÜFTECE BAKIMINDAN İNCELENMESİ	285
III. OSMANLI UYGULAMASINDAN HAVALE ÖRNEKLERİ. 291	
A. Kadı Sicillerinde Geçen Bazı Karar Örnekleri	291
1. XVII. Yüzyıl.....	292
a. Havale Yoluyla İfanın Tespiti	292
b. Havale Yoluyla Kısmî İfa.....	293
2. XVIII. Yüzyıl	295

a. Poliçe (Süftece) Borcu	295
b. Süftece Tarafları Arasında Uyuşmazlık Olmadığının Tespiti.....	297
3. XIX. Yüzyıl	298
a. Süftece (Poliçe) Borcunun Tespiti	299
b. Havalede Sulh	300
B. Ceride-yi Mehâkim'de Geçen Bazı Karar Örnekleri (XIX. Yüzyıl Sonu).....	302
1. Mukayyet Havale İle Ödenen Borcun Toplam Borçtan Mahsubu.....	303
2. Mukayyet Havale İle Borcun Ödenmesi	305
SONUÇ	309
KAYNAKÇA.....	315
EKLER.....	331